

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 marca 2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu T. M. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia 2018 r. do 7 lutego 2018 r. W uzasadnieniu decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową. Zaznaczył, że ubezpieczony był objęty obowiązkowo ubezpieczeniem społecznym w okresie od 15 lutego 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. z tytułu zatrudnienia w firmie (...) sp. z o. o., zaś od 27 lipca 2017 r. był zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy zlecenia w firmie Serwis (...) sp. z o. o. Organ podkreślił, że odwołujący się po ustaniu tytułu ubezpieczenia pracowniczego powinien zostać zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu umowy zlecenia, czego ubezpieczony nie uczynił, zatem za okres niezdolności do pracy po 1 stycznia 2018 r. ubezpieczony nie ma praw do zasiłku chorobowego. (decyzja – k. 14 akt rentowych)

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony T. M. (1) wnosząc o jej uchylenie lub zmianę. Uzasadniając swoje stanowisko ubezpieczony wskazał, że będąc zatrudniony na podstawie umowy o pracę zajmował się finansowaniem środków trwałych przy pomocy leasingu i pożyczki leasingowej, a wymogiem do udzielenia takiego finansowania było m. in. pełne ubezpieczenie takiego środka trwałego. Dodał, że do tego celu została stworzona spółka Serwis (...), która zatrudniała wszystkie osoby zajmujące się finansowaniem środków trwałych. Zaznaczył, że w ramach umowy zlecenia mógł oferować usługi ubezpieczeniowe bezpośrednio związane z finansowaniem proponowanym przez (...). Umowa ta miała charakter czysto prowizyjny. Podkreślił, że po ustaniu zatrudnienia nie reprezentował już spółki (...), a co się z tym wiąże nie mógł proponować ubezpieczeń związanych bezpośrednio z główną działalnością byłego pracodawcy. Argumentował, że umowa zlecenia po wygaśnięciu umowy o pracę nie dawała mu realnej możliwości zarobkowania. (odwołanie – k. 3 – 4)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie w całości, nadto o zasądzenie od odwołującego się na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ powołał się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 11 – 12)

Na rozprawie w dniu 19 września 2018 r. ubezpieczony sprecyzował swoje odwołanie poprzez wskazanie, że domaga się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia do 7 lutego 2018 r. Nadto wniósł o przyznanie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. M. (1) zatrudniony był w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W. na podstawie umowy o pracę w okresie od 15 lutego 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., w pełnym wymiarze czasu pracy. T. M. (2) był specjalistą ds. leasingu.

Stosunek pracy ustał na mocy porozumienia stron.

Niesporne, a nadto dowód: przesłuchanie T. M. (1) w charakterze strony – k. 24 – 26, umowa o pracę – k. 5

Do obowiązków T. M. (1) należał kontakt z klientem, doradztwo w sprawach leasingu, wstępna analiza danych finansowych klienta oraz czynności procesowe związane z przygotowaniem wniosku i wydaniem decyzji. W początkowym okresie zatrudnienia koordynował sprawy leasingu, zajmując się klientami indywidualnymi, następnie został przeniesiony do departamentu zajmującego się pozyskiwaniem klientów, działaniem na własnych kontaktach handlowych, współpracą z dealerami.

Dowód: przesłuchanie T. M. (1) w charakterze strony – k. 24 – 26

27 lipca 2017 r. T. M. (1) zawarł z (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. umowę zlecenia na czas nieokreślony. Każda ze stron umowy mogła ją wypowiedzieć z zachowaniem 14 – dniowego terminu wypowiedzenia lub za porozumieniem stron.

Przedmiotem umowy było zobowiązanie się T. M. (1) do informowania swoich klientów o możliwości skorzystania z produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez (...) (tj. pozyskiwanie leadów sprzedażowych).

Zgodnie z pkt 5 umowy rozliczenie kosztów wykonania pracy następowało na podstawie przedłożonego zleceniodawcy rachunku w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania i potwierdzenia wykonania pracy przez zleceniodawcę.

Z tytułu umowy zlecenia T. M. (1) w całym okresie obowiązywania umowy otrzymał kwotę 44 zł brutto. Była to jedyna płatność w ramach tej umowy i miała miejsce w dniu 9 listopada 2017 r..

Niesporne , a nadto dowód: umowa zlecenia – k. 6, zasady wynagradzania – k. 7, oświadczenie – k. 8

Do momentu zawarcia umowy zlecenia T. M. (1) nie miał odrębnie wypłacanego wynagrodzenia za zawarcie umowy ubezpieczenia od umowy leasingu, która była zawierana w imieniu (...) sp. z o.o. we W..

spółki (...) w K. powstała w celu umożliwienia wypłaty wynagrodzenia związanego ze sprzedażą ubezpieczeń leasingowych pracownikom spółki (...).

W momencie podpisania umowy leasingu, aby móc go oddać do użytkownika klientowi, należało przedmiot leasingu ubezpieczyć. W przypadku maszyn i urządzeń było to najczęściej ubezpieczenia OC i ubezpieczenia majątkowe, w przypadku pojazdów mobilnych było to ubezpieczenia OC, AC i (...). Wynikało to z tego, że spółka (...) była właścicielem przedmiotu, który oddawał leasingobiorcy w użytkowanie.

Dowód: przesłuchanie T. M. (1) w charakterze strony – k. 24 – 26

(...) spółki z o.o. w K. jest (...) spółka z o.o. we W.. Spółki te powiązane są ze sobą organizacyjnie i kapitałowo.

spółki (...) w K. nie oferowała ubezpieczenia produktów leasingowych innym osobom aniżeli klienci spółki (...) spółki z o. o. we W..

Dowód: przesłuchanie T. M. (1) w charakterze strony – k. 24 – 26

Od dnia 1 grudnia 2017 r. T. M. (2) nie wykonywał żadnych zadań w ramach umowy zlecenia zawartej z Serwisem (...) spółką z o. o. w K..

Umowa ta miała charakter prowizyjny. Przeszła obowiązywać w momencie ustania stosunku pracy (...) spółki z o.o. we W.. choć formalnie została rozwiązana z dniem 9 marca 2018 r.

Dowód: przesłuchanie T. M. (1) w charakterze strony – k. 24 – 26, oświadczenia – k. 8

T. M. (1) był niezdolny do pracy w okresie od dnia 12 grudnia 2017 r. do dnia 9 marca 2018 r. z powodu pękniętego wyrostka robaczkowego, w następstwie czego doszło do rozlanego zapalenia otrzewnej.

Za okres od dnia 12 do dnia 31 grudnia 2017 r. T. M. (1) otrzymał wynagrodzenie chorobowe.

Dowód: przesłuchanie w charakterze strony – k. 24 – 26, zaświadczenie lekarskie ZUS ZLA – k. 6, 11, 13 akt rentowych

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się zasadne.

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Również i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności przedłożonych dokumentów, przez co były one miarodajne dla podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. Podstawą ustalenia stanu faktycznego były także zeznania ubezpieczonego T. M. (1), które Sąd w całości uznał za wiarygodne jako logiczne, spontaniczne i korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy było prawo odwołującego się do zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia chorobowego za okres od 1 stycznia 2018 r. do 7 lutego 2018 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1368 zwanej dalej ustawą zasiłkową) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Należy zauważyć, że zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonym w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, a więc jego funkcja substytutu zarobku polega na zabezpieczeniu środków niezbędnych do utrzymania w okresie trwania choroby. Taką zasadniczą funkcję spełnia zasiłek chorobowy w okresie trwania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia jest natomiast wyjątkiem od ogólnej zasady przysługiwania prawa do zasiłku chorobowego w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Odwołanie się do funkcji i celu prawa do zasiłku chorobowego, udzielanego po przekroczeniu okresu objętego składką, pozwala na stwierdzenie, że w kontekście ogólnych zasad nabywania prawa do zasiłku chorobowego, jest on świadczeniem wyjątkowym, przysługującym tylko osobom nie podlegającym ubezpieczeniu, i to z tytułu zdarzeń nie objętych ryzykiem ubezpieczenia chorobowego. Ryzyko, które ustawodawca zdecydował się finansować bez ekwiwalentu w składce, zostało ogólnie ujęte jako niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia i przy tym podlega szczególnie określonej reżimowi przesłanek, kiedy zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia społecznego, nie przysługuje – wskazanych w art. 13 omawianej ustawy.

Wspólną cechą przyczyn wyłączających prawo do zasiłku wskazanych w art. 13 ustawy zasiłkowej jest istnienie innych źródeł dochodów z ubezpieczenia społecznego (emerytura lub renta z tytułu niezdolności do pracy), z Funduszu Pracy (zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek lub świadczenie przedemerytalne) bądź z własnej kontynuowanej lub podjętej działalności zarobkowej (dochód z tej działalności lub zasiłek chorobowy z tytułu kontynuowanej równoległe lub nowej aktywności zawodowej, nabyty na ogólnych zasadach). We wszystkich tych przypadkach wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia byłaby sprzeczna z ratio legis omawianej regulacji, która sprowadza się do dostarczenia środków utrzymania byłemu ubezpieczonemu, który z powodu ustania pracy zarobkowej traci dotychczasowe dochody, a któremu choroba przeszkodziła w znalezieniu i podjęciu nowej pracy zarobkowej, a tym samym nowego źródła dochodów (H. Pławucka, glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/2001, OSP 2002, z. 12, poz. 599). Uzasadnieniem wszystkich przyczyn wyłączających prawo do zasiłku jest więc okoliczność, że dotyczą one sytuacji, gdy osoba niezdolna do pracy ma już inne źródło utrzymania.

Przepis art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej posługuje się przesłanką „kontynuacji działalności zarobkowej” lub „podjęcia działalności zarobkowej”. Ustawa przy tym nie definiuje pojęcia działalności zarobkowej. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych także pojęcia tego nie wyjaśnia. Wykładnia pojęcia działalności zarobkowej poprzez porównanie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 z art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej – przewidującego utratę prawa do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia, w razie wykonywania pracy zarobkowej lub niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania zwolnienia lekarskiego – prowadzi do wniosku, że zakres przedmiotowy pojęcia "działalności zarobkowej" jest szerszy od pojęcia "praca zarobkowa" i obejmuje różne formy prowadzenia działalności, w ramach której ubezpieczony uzyskuje dochód. Inaczej mówiąc, działalność zarobkowa to działalność stanowiąca źródło dochodu z tytułu własnej pracy, niezależnie od podstawy jej wykonywania. Należy przy tym przyjąć, że

jest to tego rodzaju działalność zarobkowa, która stanowi tytuł do ubezpieczenia społecznego, a więc czyni zbędną ochronę ubezpieczeniową z tytułu poprzedniej, zakończonej działalności. W brzmieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 działalność zarobkowa stanowi tytuł do objęcia obowiązkowo lub dowolnie ubezpieczeniem chorobowym. W myśl art. 3 ust. 1 ustawy zasiłkowej przez pojęcie tytułu ubezpieczenia chorobowego należy rozumieć zatrudnienie lub inną działalność, których podjęcie rodzi obowiązek ubezpieczenia chorobowego lub uprawnienie do objęcia tym ubezpieczeniem na zasadach dobrowolności w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Tytułem ubezpieczenia chorobowego jest więc prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, zatrudnienie, służba lub inna praca zarobkowa, z których uzyskuje się dochód, także jest wykonywanie czynności w ramach umowy zlecenia. Nawiązanie takiego stosunku daje podstawę do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Zgodnie bowiem z art. 11 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity – Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, w tym wskazane w pkt 4 osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej osoby o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami" oraz osobami z nimi współpracującymi. Przy tym stosowanie do brzmienia art. 13 pkt 2 powołanej ustawy osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu w okresach od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia jej rozwiązania lub wygaśnięcia, a także dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W niniejszym postępowaniu niespornym było, iż niezdolność ubezpieczonego do pracy powstała w trakcie pracowniczego ubezpieczenia chorobowego i trwała bez przerwy, również po ustaniu tego tytułu ubezpieczenia. Przedmiot sporu w niniejszej sprawie stanowiło prawo T. M. (1) do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia do 7 lutego 2018 r. wobec kontynuowania przez niego, zdaniem organu, działalności zarobkowej.

W niniejszej sprawie przesłanką, na podstawie której organ rentowy pozbawił ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego był fakt ustania zatrudnienia ubezpieczonego w okresie pobierania wynagrodzenia chorobowego oraz związania ubezpieczonego umową zlecenia z Serwis (...) spółką z o.o. w K. w spornym okresie, a także nieprzystąpienie z tego tytułu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Sądu organ błędnie oparł swoje rozstrzygnięcie na normie zawartej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Podkreślenia wymaga to, że spółki (...) w K., z którą to spółką ubezpieczony zawarł umowę zlecenia, jest spółką – córką (...) sp. z o.o. we W., powiązaną z nią organizacyjnie i kapitałowo. Spółka ta powstała jedynie w celu umożliwienia wypłaty wynagrodzenia (w formie prowizji) za zawarcie umów ubezpieczeniowych przedmiotów leasingowanych przez pracowników (...) sp. z o.o. we W.. Ubezpieczony nie mógł oferować ubezpieczenia produktów leasingowych innym osobom aniżeli klienci spółki (...) sp. z o.o. we W..

Należy również zauważyć, że ubezpieczony po dniu 1 grudnia 2017 r. nie wykonywał już żadnych czynności związanych z zawartą umową zlecenia, nie przedkładał rachunków i co istotnie nie otrzymywał wynagrodzenia. Jedyne wynagrodzenie z tytułu wykonania umowy zlecenia ubezpieczony otrzymał w dniu 9 listopada 2017 r. Wynosiło ono 44 zł brutto.

Po analizie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że umowa zlecenia została rozwiązana przez czynności konkludentne (czynności dorozumiane) równocześnie z ustaniem stosunku pracy, a więc po rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron ubezpieczony nie kontynuował działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia go dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym.

Istotą umowy zlecenia zawartej pomiędzy ubezpieczonym a spółką Serwis (...) było bowiem oferowanie przez zlecenioborcę ubezpieczenia przedmiotów leasingowych sprzedawanych przez spółkę (...). Skoro zaś umowa o pracę

pomiędzy ubezpieczonym a (...) spółką z o.o. we W. ustała za porozumieniem stron w dniu 31 grudnia 2017 r., to kontynuowanie umowy zlecenia stało się bezprzedmiotowe.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie doszło do spełnienia przesłanek z art. 13 ustawy zasiłkowej. W związku z niezdolnością ubezpieczonego do pracy nie doszło do faktycznej kontynuacji działalności zarobkowej w rozumieniu art. 13 ustawy.

W niniejszej sprawie pozwany organ rentowy nie udowodnił okoliczności kontynuowania działalności zarobkowej przez T. M. (1) w rozumieniu art. 13 ust., 1 pkt 2 ustawy świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W przedmiotowej sprawie od pierwszego dnia po ustaniu stosunku pracy ubezpieczony był osobą niezdolną do pracy i de facto w trakcie trwania całego spornego okresu niezdolności do pracy nie podejmował czynności związanych z wykonywaniem umowy zlecenia. Skarżący nie osiągnął również z tytułu umowy zlecenia żadnych dochodów, w tym dochodów pozwalających na utrzymanie się do czasu odzyskania zdolności do pracy, a zatem nie spełnił negatywnej przesłanki zawartej w art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. Odwołujący nie wykonywał czynności związanych z wykonaniem umowy zlecenia, o czym świadczą zeznania odwołującego się, które nie były kwestionowane przez organ rentowy i nie budziły wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności.

Po przeanalizowaniu dowodów zebranych w sprawie, Sąd stoi na stanowisku, że w spornym okresie ubezpieczony był jedynie formalnie związany umową zlecenia z (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K., a w rzeczywistości nie wykonywał czynności związanych z jej wykonaniem. Umowa zlecenia zawarta przez niego z tą spółką została rozwiązana w sposób konkludentny (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie I UK 626/12, LEX nr 1408145 oraz z dnia 9 grudnia 2005 r. w sprawie III CK 307/05, LEX nr 332953, gdyż, nie będąc pracownikiem spółki (...), ubezpieczony nie miał możliwości jej wykonywać, skoro produkty ubezpieczeniowe oferował na jej podstawie tylko klientom spółki (...).

Mając na względzie tak ustalony stan faktyczny Sąd uznał, że nie było podstaw do pozbawienia ubezpieczonego prawa do świadczeń na podstawie art. 13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Biorąc pod uwagę powyższe, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd w pkt I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 16 marca 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznał T. M. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 7 lutego 2018 r.

W pkt II wyroku zawarte zostało orzeczenie o kosztach procesu. Jego podstawą był przepis art. 98 k.p.c. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przegrał proces, stąd winien zwrócić T. M. (1) poniesione koszty, na które składało się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika – adwokata (180 zł) ustalone w oparciu o stawki określone w § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

Z:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)